

3837363 SHCR/M : สาขาวิชา : ศาสนาเปรียบเทียบ; อ.ม. (ศาสนาเปรียบเทียบ)

คำสำคัญ : ซูฟี / เญาะรีเกาะฮ์ / ซัซค์

อุมาร มาคะมัน : การศึกษาเปรียบเทียบความเชื่อและการปฏิบัติของกลุ่ม
เญาะรีเกาะฮ์ซูฟีในประเทศไทย (A COMPARATIVE STUDY OF SUFISM IN THAILAND)
คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ : พิเชษฐ กาลามเกษตร, อ.ม., อุ๋น หมั่นทวี, M.A., นิรันดร์
พันทรกิจ, อ.ม., จรัญ มะลูลีม, Ph.D. 223. หน้า. ISBN 974-664-202-2

วิทยานิพนธ์เรื่องนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแนวคิดและการปฏิบัติของกลุ่มซูฟีใน
ประเทศไทย การศึกษาประกอบด้วยการวิจัยทางด้านวรรณกรรมจากคัมภีร์อัลกุรอาน อัลหะดีษ
และเอกสารอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง การวิจัยภาคสนามโดยวิธีสังเกต และการสัมภาษณ์ผู้ที่สังกัดอยู่ใน
กลุ่มซูฟีที่กระจัดกระจายอยู่ในจังหวัดต่าง ๆ ของประเทศไทย

จากการศึกษาทางด้านวรรณกรรมพบว่า ซูฟีเป็นแนวความเชื่อและการปฏิบัติทาง
ศาสนาแนวหนึ่งของมุสลิม ซึ่งเน้นการพัฒนาทางด้านจิต จนบรรลุความเป็นเอกภาพกับพระเป็นเจ้า
เรื่องของซูฟีเป็นที่ถกเถียงกันทั้งในแง่ความหมายของคำ ในแง่ค่านิยมที่เกี่ยวเนื่องกับลัทธิความ
เชื่ออื่น ๆ ทางด้านศาสนาและปรัชญา และในแง่สถานการณ์ในการเป็นอิสลามที่ถูกด้อย

จากการศึกษาภาคสนามพบว่า ค่านิยมซูฟีในประเทศไทย ได้รับอิทธิพลมาจาก
มุสลิมในประเทศต่าง ๆ ที่ติดต่อกับประเทศไทยมาช้านานในประวัติศาสตร์ ตั้งแต่สมัยกรุง
ศรีอยุธยา ซูฟีที่พบมีอยู่ 3 กลุ่ม เรียกตนเองว่า ดารีกัต คำนี้มาจากคำว่า เญาะรีเกาะฮ์ ในภาษา
อาหรับซึ่งแปลว่า แนวทาง กลุ่มซูฟีที่มีสมาชิกมากที่สุด ได้แก่ กลุ่มซาฆิละฮ์ รองลงมาคือกลุ่ม
กอศิเราะฮ์ และกลุ่มอะห์มะดียะฮ์ตามลำดับ ซูฟีทั้งสามกลุ่มต่างเชื่อว่าความเชื่อและการปฏิบัติของ
ตนเป็นวิถีทางอิสลามที่ถูกด้อย มีรากฐานมาจากคัมภีร์อัลกุรอานและการปฏิบัติของศาสดา ซูฟี
ต่างให้ความสำคัญเป็นอย่างสูงในเรื่องการปฏิบัติทางจิต การเคารพยึดมั่นในตัวผู้นำ การสืบทอด
ตำแหน่งผู้นำและความสัมพันธ์ระหว่างผู้นำกับศิษย์ ข้อแตกต่างระหว่างกลุ่มซูฟีที่พบมักเป็นข้อ
ปฏิบัติปลีกย่อยทางศาสนา โดยเฉพาะอย่างยิ่งเรื่องบทขอพรต่อพระเป็นเจ้า ชกเว้นในด้านการ
วิพากษ์วิจารณ์ระหว่างกันและระหว่างกลุ่มซูฟีกับมุสลิมโดยทั่วไปในประเด็นความถูกต้องทาง
ด้านความคิดและข้อปฏิบัติบางประการทางศาสนาแล้ว ความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มซูฟีด้วยกัน
และระหว่างกลุ่มซูฟีกับมุสลิมโดยทั่วไปมีความราบรื่น

เพราะฉะนั้นจึงอาจกล่าวได้ว่า ลักษณะความเชื่อและแนวปฏิบัติของซูฟีในประเทศไทย
มีความซับซ้อน ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงทัศนะและความต้องการทางศาสนาที่มีความหลากหลาย
ปรากฏการณ์ดังกล่าวสอดคล้องกับการพัฒนาของซูฟี ในประวัติศาสตร์อิสลาม